

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA

ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
OF MOLDOVA

MD-2012, Moldova, Chișinău,
str. Sfaturii, 16

Tel: 234 – 800; Fax: 225 – 442
E-mail: cpdom@mdl.net

29 octombrie 2013 nr. 06-5/39
La nr. _____ din _____

Dnei Maia SANDU,
Ministrul Educației al Republicii Moldova

SESIZARE

în temeiul art. 28 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la avocații parlamentari nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997

În vizorul avocatului parlamentar se află cazul minorei [REDACTED], copil orfan tutelat de [REDACTED].

La 01 septembrie 2013 [REDACTED] a fost înmatriculată la studii în cadrul Liceului profesional nr. 1 din mun. Chișinău. Ulterior minora a fost exmatriculată pe motiv de neînsușită a programei școlare și acumulare a 68 de absențe nemotivate.

Deși se cunoștea faptul că minora [REDACTED] este un copil cu nevoi speciale încadrată în gradul I de invaliditate, pe parcursul anului de studii dânsa nu a beneficiat de suportul necesar din partea administrației instituției de învățământ și a cadrelor didactice.

Reușita slabă la studii și absențele elevei puteau fi condiționate de neintegrarea copilului în noul mediu școlar.

Examinînd caracteristica elevei eliberată de administrația instituției de învățământ observăm că minora este caracterizată negativ. La caracterizarea acestui elev nu s-a ținut cont de particularitățile și necesitățile copilului care necesita atenție deosebită din cauza dizabilității.

La evaluarea școlară a elevei la fel nu s-a ținut cont de Concepția evaluării rezultatelor școlare care reprezintă un sistem de idei, principii și demersuri metodologice cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării rezultatelor școlare. De asemenea nu s-a ținut cont de faptul că la data de 30 martie 2012 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 60 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Respectiva lege reglementează drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea incluziunii sociale a acestora, garantării posibilității participării lor în toate domeniile vieții fără discriminare, la un nivel identic cu ceilalți membri ai societății, avînd ca bază respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Măsurile prevăzute de legea amintită conduc la realizarea mai multor obiective printre care și crearea și asigurarea condițiilor adecvate de educație, instruire și pregătire profesională a persoanelor cu

dizabilități; evitarea sau eliminarea oricăror forme de discriminare a persoanelor cu dizabilități.

În articolul 27 din Legea amintită este prevăzut că persoanele cu dizabilități au acces liber la sistemul educațional de toate nivelele în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni. Dreptul la educație nu poate fi îngrădit pe motivul dificultăților de învățare sau al altor dificultăți cauzate de anumite dizabilități. Statul, prin intermediul autorităților și instituțiilor responsabile, garantează persoanelor cu dizabilități condițiile necesare pentru educație, instruire, pregătirea profesională, formarea vocațională și formarea continuă, pe tot parcursul vieții, fără discriminare și în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni. Statul, prin intermediul Ministerului Educației și altor autorități publice centrale și locale competente, asigură accesul persoanelor cu dizabilități la educația preșcolară, școlară și extrașcolară pentru a obține studii medii generale, studii medii de specialitate și studii superioare adaptate necesităților individuale, în conformitate cu programul individual de reabilitare și incluziune socială. Ministerul Educației și instituțiile de învățământ, împreună cu reprezentanții asociațiilor obștești ale persoanelor cu dizabilități, stabilesc, anual, facilități pentru instruirea persoanelor cu dizabilități.

În articolul 29 se menționează că persoanele cu dizabilități urmează studiile generale, studiile medii de specialitate și studiile superioare în instituții de învățământ în modul stabilit de Guvern. În vederea asigurării accesului copiilor cu dizabilități la serviciile educaționale, aceștia sînt asigurați, în caz de necesitate, cu cadre didactice de sprijin/asistenți personali/alte servicii de suport și/sau cu adaptare rezonabilă.

Conținutul art. 32 statuează că pregătirea profesională și ridicarea nivelului profesional al persoanelor cu dizabilități se face în instituții de învățământ, în întreprinderi specializate și la locurile de muncă protejate, conform programului individual de reabilitare și incluziune socială.

Pregătirea profesională, ridicarea nivelului profesional și instruirea persoanelor cu dizabilități se realizează sub diferite forme, inclusiv învățământ de zi, învățământ seral, învățământ cu frecvență redusă, învățământ la distanță, învățare individuală, învățare în cadrul grupurilor, în clase speciale și conform planurilor de învățământ individuale, inclusiv instruirea la domiciliu sau în cadrul programelor de educație nonformală. Statul, prin intermediul Ministerului Educației, altor autorități publice centrale și locale. Ministerul Educației elaborează și aprobă programe-cadru individuale de educare și instruire a persoanelor cu dizabilități.

Astfel, în condițiile în care administrația Liceului profesional nr. 1 a admis la studii eleva [REDACTED] care este un copil cu nevoi speciale, fapt despre care se cunoștea, cu acest copil urma să se lucreze într-un mod specific particularităților și necesităților acestui copil.

De asemenea, evaluarea cunoștințelor acestui copil urmau să se efectueze în conformitate cu Concepția evaluării rezultatelor școlare care reprezintă un sistem de ide, principii și demersuri metodologice cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării rezultatelor școlare.

Totodată, în condițiile art. 47 din Legea învățământului nr. 547 din 21 iulie 1997 instituțiile de învățământ preuniversitar funcționează în conformitate cu

prevederile legii prenotate și poartă răspundere de realizarea standardelor educaționale de stat, de apărarea drepturilor copiilor și personalului, precum și de ocrotirea vieții și sănătății elevilor. Instituția de învățământ preuniversitar are următoarele competente: determină tehnologiile educaționale adecvate; stabilește modalitățile de evacuare și control al procesului de învățământ; etc.

Instituțiile de învățământ preuniversitar sînt conduse de directori, care își exercită funcțiile de conducere în comun cu consiliul profesoral și consiliul de administrație. De asemenea instituțiile de învățământ preuniversitar de stat sînt subordonate Ministerului Educației și autorităților administrației publice locale. Supravegherea și controlul asupra activității instituțiilor de învățământ preuniversitar privat se efectuează de către Ministerul Educației și autoritățile administrației publice locale în condițiile legii.

În baza celor invocate, călăuzindu-mă de prevederile art. 35 din Constituția Republicii Moldova, art. 47 din Legea învățământului nr. 547 din 21 iulie 1997, art. 1, 2, 15, 28, 32 a Legii Republicii Moldova cu privire la avocații parlamentari nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997,-

SOLICIT:

1. Verificarea respectării prevederilor Legii nr. 60 din 30 martie 2010 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități de către administrația Liceului profesional nr. 1 din mun. Chișinău în raport cu minora [REDACTED];
2. Verificarea corectitudinii exmatriculării elevei [REDACTED] din Liceul profesional nr. 1;
3. Sancționarea persoanelor cu funcție de răspundere în caz de constatare a abaterilor admise în raport cu minora [REDACTED];
4. Oferirea răspunsului la scrisoarea avocatului parlamentar din 11 octombrie 2013 nr. 03-837/13 care a fost înregistrat în secretariatul Ministerului Educației la 17 octombrie 2013 cu numărul de intrare 10872 prin care s-a solicitat concursul ministerului la examinarea acestui caz.

Asupra rezultatelor examinării și a măsurilor întreprinse pe marginea prezentei sesizări, solicit să informați avocatul parlamentar în termen de 20 zile, potrivit prevederilor alin. (2) art. 25 al Legii Republicii Moldova cu privire la avocații parlamentari nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997.

Cu respect,

Tamara PLĂMĂDEALĂ
Avocat parlamentar